

UCHWAŁA XV/104/21
RADY GMINY KOŁAKI KOŚCIELNE

z dnia 6 maja 2021 r.

w sprawie aktualizacji na lata 2021-2024 harmonogramu
Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołaki Kościelne

Na podstawie art. 16 b i 17 ust. 1 pkt 1 i art. 110 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. 2020 poz. 1876 i poz. 2369) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację na lata 2021-2024 harmonogramu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kołaki Kościelne stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Anna Kulesza

AKTUALIZACJA NA LATA 2021-2024

HARMONOGRAMU

STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

GMINY KOŁAKI KOŚCIELNE

PODSTAWA AKTUALIZACJI

Zgodnie z zapisami rozdziału III: Zarządzanie i monitorowanie, koordynator Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych- OPS w Kołakach Kościelnych, będzie co cztery lata poddawał dokument przeglądowi oraz aktualizacji. Po wprowadzeniu zmian w strategii Koordynator wdrażania Strategii zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom informację o dokonanej aktualizacji strategii.

Na podstawie danych z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2018-2019, Raportu o stanie gminy Kołaki Kościelne za 2018 i 2019 rok, danych z PUP w Zambrowie i danych Banku Danych Lokalnych GUS, OPS w Kołakach Kościelnych dokonał analizy tendencji w obszarach społecznych, które pozwoliły na weryfikację zapisów harmonogramu - kierunków działań wyznaczonych jako priorytetowe na najbliższe lata, zgodnie z art.16b ustawy o pomocy społecznej.

PROGRNOZY I TENDECJE DEMOGRAFII oraz RYNKU PRACY

Gminę Kołaki Kościelne w roku 2019 zamieszkiwało 2 357 mieszkańców, z czego 48,8% stanowią kobiety, a 51,2% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 7,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,7 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Największą miejscowością jest sołectwo Kołaki Kościelne, w której na dzień 31.12.2019 r. mieszkało 462 mieszkańców, w tym zameldowanych na pobyt stały 459 oraz na pobyt czasowy 3 osoby¹.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco:

osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,9 %,

osoby w wieku produkcyjnym 61,2 %,

a w wieku poprodukcyjnym 22%.

¹ Raport o stanie gminy Kołaki Kościelne za 2019 rok

W latach 2018-2019 liczba ludności spadła o 25 osób, to jest 1%.

Spadek liczby mieszkańców utrzymuje się od 2015 roku lat, liczba mieszkańców spadła o 106 osób, to jest o 4,5%.

Gmina Kołaki Kościelne ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -10. W 2019 roku urodziło się 22 dzieci, w tym 52,4% dziewczynek i 47,6% chłopców.

W 2019 roku zarejestrowano 17 zameldowań oraz 32 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wynosi dla gminy Kołaki Kościelne -15².

Według stanu na 31 grudnia 2018 i 31 grudnia 2019, prezentowanego w statystykach PUP w Zambrowie bezrobocie w gminie wykazywało tendencję spadkową³.

Liczba osób bezrobotnych w gminie wyniosła w roku 2018 – 33 osoby, 2,3 % ogółu mieszkańców z grupy wieku produkcyjnego, zaś

w roku 2019 – 25 osób, stanowiło 1,7 % w grupie produkcyjnej.

Osoby długotrwale bezrobotne w gminie stanowią ponad 50% zarejestrowanych.

Wśród grup szczególnych należy zwrócić uwagę na osoby długotrwale bezrobotne oraz młodzież do 30 r. życia i pow. 50 r. życia, stanowią bowiem oni najliczniejszą grupę pozostających bez pracy.

Działania na rzecz tych grup podejmuje we współpracy z gminą PUP w Zambrowie, są to między innymi:

- projekt „Aktywność szansą na pracę” skierowany do osób w wieku 30 lat .
- projekt „Dojrzałość w cieniu” w partnerstwie z Powiatem Kolneńskim i Powiatem Łomżyńskim skierowany do osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób z niepełnosprawnościami osób długotrwale bezrobotne, osób o niskich kwalifikacjach.

W 2019 roku powiat zambrowski w partnerstwie z miastem Łomża i Kolno oraz czterema powiatami – wysokomazowieckim, hajnowskim, siemiatyckim, łomżyńskim, a także z gminą Boćki rozpoczął realizację projektu pod nazwą „Regionalne Innowacje Społeczne – Centra Integracji Społecznej województwa podlaskiego”. Inicjatywę skierowano do 60 osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale bez względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność.

W ramach projektu swoją działalność rozpoczęło Centrum Integracji Społecznej w Wysokim Mazowieckiem.

² www.polskawliczbach.pl/gmina_Kołaki_Kościelne

³ Dane ze sprawozdań na portalu PUP w Zambrowie

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Kołaki Kościelne wynosiło 4 196,08 PLN, co odpowiada 86.80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kołaki Kościelne 68 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 34 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -34.

- 41,5% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kołaki Kościelne pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo),
- 24,0% w przemyśle i budownictwie,
- 14,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja),
- 1,4% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).⁴

PROGNOZY I TENDECJE INNYCH OBSZARÓW POMOCOWYCH

Na dzień 31.12.2019 r. na terenie Gminy funkcjonowały trzy gminne jednostki organizacyjne:

1. Biblioteka Publiczna Gminy Kołaki Kościelne.
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołakach Kościelnych.
3. Szkoła Podstawowa w Kołakach Kościelnych.

W roku szkolnym 2019/2020 w strukturze Szkoły Podstawowej w Kołakach Kościelnych funkcjonowało 10 oddziałów: dwa oddziały przedszkolne, osiem oddziałów szkoły podstawowej. Na terenie gminy w budynku byłej Szkoły Podstawowej w Szczodrach zadania z zakresu edukacji prowadzi także Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator”.

Na terenie gminy Kołaki Kościelne działają 4 jednostki OSP. W 2019 roku zanotowano 54 wyjazdy jednostek OSP do zdarzeń, w tym: 31 pożarów i 21 miejscowych zagrożeń. Odnotowano 2 fałszywe alarmy.⁵ Liczba ta ukazuje wzrost zachowań niebezpiecznych w gminie, w roku 2015 było to 19 pożarów i 13 zagrożeń.

Współpraca z OSP polega na podejmowaniu wspólnych działań prewencyjnych, mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa zarówno przeciwpożarowego jak i np. na drogach publicznych, tj. wspólne kontrole zagrożonych obiektów, przeprowadzanie spotkań edukacyjnych.

W 2019 roku w gminie Kołaki Kościelne stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 36 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 15,46 przestępstw. Jest to wartość nieznacznie większa od wartości dla województwa podlaskiego oraz

⁴ www.polskawliczbach.pl/gmina_Kolaki_Koscielne

⁵ Raport o stanie gminy Kołaki Kościelne za 2019 rok

znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. **Odnotowano lekki spadek**- w roku 2015 było 51 przestępstw gminnych.

Najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 10,90 oraz przeciwko mieniu - 5,57. W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,47, o charakterze gospodarczym - 1,31 oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,62 .

Wykroczenia to przede wszystkim wykroczenia przeciwko mieniu, zatrzymanie drogowe nietrzeźwych kierowców oraz porządkowe. Czyny popełnione przez osoby nieletnie występują w bardzo niewielkim nasileniu. Teren gminy Kołaki Kościelne obsługiwany jest przez 1 dzielnicowego.

W 2019 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Kołaki Kościelne wpłynęło 10 Niebieskich Kart wszczynających procedurę NK. Ponadto kontynuowano 2 procedury wszczęte w 2018 r. Grupy robocze spotkały się celu analizowania działań podjętych w stosunku do 7 rodzin dotkniętych przemocą.

W 2019 roku **zgony w gminie Kołaki Kościelne spowodowane były:**

45,5 % chorobami układu krążenia,

21,5% nowotworami,

a 5,9% chorobami układu oddechowego

Problemy zdrowotne mieszkańców takie jak: choroby układu sercowo – naczyniowego, choroby układu ruchu i reumatyczne, choroby endokrynologiczne nadal się utrzymują.

Współczesne systemy ochrony zdrowia zwracają uwagę na promocję zdrowia, której istotą jest tworzenie warunków do zachowania zdrowia poprzez oddziaływanie na postawy, styl życia i otoczenie.

Pomoc i wsparcie w gminie Kołaki Kościelne w 2019 roku uzyskało 66 rodzin⁶, w tym:

- świadczenia finansowe przyznano 49 rodzinom, liczba osób w tych rodzinach - 73, co stanowiło 3,1% wszystkich mieszkańców gminy,

- świadczenie pozafinansowe - 35 rodzin, liczba osób w tych rodzinach - 93, co stanowiło 3,95% wszystkich mieszkańców gminy

- 2 osobom współfinansowano pobyt w domach pomocy społecznej.

W roku oceny, w stosunku do 2018 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się (77 rodzin w 2018 do 66 rodzin w roku 2019)

W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 36 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2018 o 19 osób.

⁶ OZPS z lat 2018, 2019 – OPS w Kołakach Kościelnych

W gminie Kołaki Kościelne w roku 2019 najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną były kolejno:

ubóstwo- 21rodzin
długotrwała i ciężka choroba -16 i niepełnosprawność –12 rodzin, łącznie 28 rodzin
bezrobocie – 9 rodzin
potrzeba ochrony macierzyństwa i trudności opiekuńczo-wychowawcze- 5 rodzin.

OPS w Kołakach Kościelnych udzielał w 2019 roku wsparcia w formie zasiłków celowych 24 osobom oraz 20 dzieciom w ramach programu: Posiłek w domu i w szkole.

Świadczenie wychowawcze pobierało 220 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 36 rodzin, zaś świadczenia rodzinne pobierały 143 rodziny.

W latach 2017-2020 gmina wraz z OPS w Kołakach Kościelnych wdrażała dodatkowo Program Aktywności Lokalnej. Założeniem Programu była aktywizacja społeczności lokalnych do podejmowania działań sprzyjających rewitalizacji społecznej, kształtowaniu kapitału społecznego oraz odbudowywanie i wzmacnianie więzi społecznych. Priorytetowe działanie stanowiła praca z dziećmi i młodzieżą znajdującą się w niekorzystnym położeniu, wykluczoną społecznie lub zagrożoną tym zjawiskiem.

Gmina Kołaki Kościelne współpracowała w 2019 r. z organizacjami pozarządowymi:

- Stowarzyszeniem Na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego i Samorządności Lokalnej "Horyzonty" mojaWieś" w Zaniach - Leśnicy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kołakach Kościelnych
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kruszach - Łubnicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Szczodrach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rębiszewie Zagadły
- Kołem Gospodyń Wiejskich „Kołakowianki” w Kołakach Kościelnych
- Kołem Gospodyń Wiejskich „Złote Rączki” w Zaniach Leśnicy
- Kołem Gospodyń Wiejskich w Szczodrach
- Kołem Gospodyń Wiejskich we Wróblach- Arciszewo

W 2019 roku Gmina Kołaki Kościelne nie zlecała zadań publicznych na podstawie ustawy o działalności pożytku i o wolontariacie.

Gmina w 2019 r. ze Stowarzyszeniem „RuRoRe” prowadziła dystrybucję żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2019 (sierpień 2019 – czerwiec 2020) ze Stowarzyszenia Bank Żywności Suwałki.

Gmina Kołaki Kościelne jest członkiem stowarzyszeń:

- 1) Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego

2) Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”.⁷

WNIOSKI DO AKTUALIZACJI HARMONOGRAMU STRATEGII :

- Stale spada liczba mieszkańców i wzrasta liczba osób w grupie poprodukcyjnej (seniorów).
- Niezbędne jest rozszerzenie działań służących utrzymaniu zdrowia i aktywności fizycznej, społecznej seniorów, co zapewni zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy, w tych chorych i niepełnosprawnych.
- Zabezpieczenie realizacji usług opiekuńczych i finansowania pobytu w domach pomocy społecznej w przypadku występujących potrzeb.
- Pomoc społeczna w gminie Kołaki Kościelne była podczas ostatnich lat, adresowana w pierwszej kolejności do osób i rodzin z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby.
- Rodziny korzystające z pomocy społecznej są najczęściej wieloproblemowe. W związku z tym, jest większe zapotrzebowanie na wzmożoną pracę socjalną oraz wsparcie rodziny, dodatkowe specjalistyczne doradztwo - psychologów, asystentów rodzinnych oraz zabezpieczenie środków finansowych na realizację zadań wynikających z przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Po dokonaniu analizy potrzeb oraz danych statystycznych Koordynator Strategii OPS w Kołakach Kościelnych zweryfikował kierunki działań w poniższym harmonogramie, na lata 2021-2024.

⁷ Raport o stanie gminy Kołaki Kościelne za 2019 rok

2. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII NA LATA 2021-2024

Nr	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
CEL I: ROZWÓJ USŁUG NA RZECZ DZIECI, MŁODZIEŻY I RODZIN				
2.	Organizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodzin.	Liczba programów. Wzrost bezpieczeństwa w gminie.	OPS, Urząd Gminy, instytucje pomocowe, edukacyjne, szkoleniowe, szkoły, policja, organizacje pozarządowe i kościelne, grupy nieformalne.	Fundusze własne gminy, MPIPS, EFS, PROW, LGD i inne zewnętrzne.
5.	Wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Liczba form wsparcia i liczba uczniów z nich korzystających.		
8	Edukacja rodziców z trudnościami wychowawczymi poprzez pracę socjalną i asystenturę rodzinną.	Liczba programów, projektów, wydarzeń profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do osób i rodzin. Liczba rodzin objęta pracą socjalną, asystenturą.		
9	Koordinowanie prac Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego.	Liczba spotkań LZI. Liczba rodzin objętych wsparciem LZI i grupy roboczej.	OPS, Urząd Gminy, instytucje pomocowe, edukacyjne, zdrowia, szkoły, policja, organizacje pozarządowe.	

12-14	Realizacja programów gminnych: Programu Przeciwdziałania Przemocy w Zambrowie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie, Programu Wspierania Rodziny, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zgodnie ze wskaźnikami programów.	Zgodnie z zapisami programów.	Zgodnie z zapisami programów.
CEL II: BUDOWA SYSTEMU WSPARCIA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH W GMINIE				
Nr	KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
3	Rozwijanie systemu opieki nad starszymi i przewlekle chorymi mieszkańcami.	Liczba usług. Wyższe zaspokojenie potrzeb osób starszych, samotnych.	OPS, Urząd Gminy, instytucje pomocowe, edukacyjne, szkoleniowe, NZOZ, organizacje pozarządowe i kościelne.	Fundusze własne gminy, MPIPS, EFS, PROW, LGD i inne zewnętrzne.
6	Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych, wydarzeń dla osób starszych.	Liczba wydarzeń. Wzrost aktywności osób starszych.		
11	Prowadzenie pracy środowiskowej (kluby seniora, zespoły artystyczne seniorów i niepełnosprawnych).	Liczba wydarzeń i akcji w gminie. Liczba osób objętych wsparciem. Wzrost integracji osób starszych i niepełnosprawnych ze środowiskiem.		

CEL III: WZROST INTEGRACJI I KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Nr	KIERUNKI DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI	REALIZATORZY	RAMY FINANSOWE
1.	Rozwój infrastruktury kultury, sportu i edukacji: prowadzenie świetlic, biblioteki, altan edukacyjnych i innych miejsc spotkań w gminie. Zapewnienie remontu mieszkania socjalnego będącego w zasobach gminy do bezpośredniego zamieszkania w sytuacji kryzysowej przez rodziny (np. pożar, eksmisja).	Liczba miejsc spotkań	Szkoły, Urząd Gminy, biblioteka, organizacje pozarządowe i kościelne, grupy nieformalne.	Fundusze własne gminy, MPIPS, EFS, PROW, LGD i inne zewnętrzne.
3.	Rozwój form spędzania czasu wolnego opartego na potencjale środowiska. Organizacja imprez kulturalnych i artystycznych.	Liczba programów, projektów, wydarzeń sportowych, kulturalnych, artystycznych skierowanych do osób i rodzin. Liczba inicjatyw lokalnych.		

5.	Umożliwienie odbywania staży na terenie gminy osobom młodym i pozostającym bez pracy.	Liczba osób objętych działaniami.		
6.	Udział w szkoleniach dla pracowników samorządu/ngo w obszarze ekonomii społecznej i innych na rzecz osób bezrobotnych.	Wzrost kompetencji w samorządzie		
9.	Organizacja i koordynacja wolontariatu.	Liczba świadczonych usług przez wolontariuszy. Wzrost aktywności wolontariackiej.		
10.	Realizacja Gminnego Programu Współpracy z NGO.	Zgodnie ze wskaźnikami.	Zgodnie z zapisami programu.	Zgodnie z zapisami programu.

Realizacja strategii może odbywać się równocześnie przy wykorzystywaniu i budowaniu nowych programów celowych, projektów lokalnych w obszarach zdefiniowanych w dokumencie.

Opracowanie aktualizacji:

OPS w Kołakach Kościelnych, styczeń 2021

